

Bakı qlobal çağırışların həllində həlledici məkana çevrilib

Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhəri növbəti dəfə dünya siyasətinin mühüm müzakirə mərkəzinə çevrilərək "Keçid dövründə olan dünyada fikir ayrılıqlarının aradan qaldırılması" mövzusunda XIII Qlobal Bakı Forumuna evsahibliyi edir. Dünyanın aparıcı beyin mərkəzlərindən sayılan Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən bu möhtəşəm tədbir Bakının qlobal çağırışların həllində həlledici məkana çevrildiyini bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirir. Bu mötəbər toplantı Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə sülh, dialoq və əməkdaşlıq tərəfdarı kimi artan nüfuzunun növbəti təsdiqidir.

Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov qəzetimizə açıqlamasında deyib ki, forumun açılış mərasimində dövlət başçısı Azərbaycanın təkcə regional deyil, həm də qlobal miqyasda dialoq və əməkdaşlıq mərkəzi kimi strateji rolunu xüsusi vurğulayıb: "Mərkəzin illər ərzində formalaşdırdığı yüksək səviyyəli fəaliyyəti bu gün onu beynəlxalq münasibətlər sistemində əvəzolunmaz bir instituta çevirib. Xüsusilə xanım Vike-Freyberqa və cənab Serageldin kimi təcrübəli siyasətçilərin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən bu qurum dəyişən dünya nizamına uyğun yeni və obyektiv yanaşmaların işlənilib hazırlanmasında misilsiz töhfələr verir. Bu gün Qlobal Bakı Forumu öz nüfuzuna və iştirakçı heyətinin səviyyəsinə görə dünyanın ən mötəbər sammitləri ilə eyni sırada dayanır. Forumda bir araya gələn liderlər və görkəmli ictimai xadimlər müasir dünyanı narahat edən təhlükəsizlik, iqtisadi sabitlik və ekoloji çağırışları müzakirə edərək bəşəriyyətin gələcək inkişafı üçün konkret təkliflər irəli sürürlər".

Deputat diqqətə çatdırıb ki, Nizami Gəncəvi irsinin humanizm prinsiplərini rəhbər tutan bu platforma müxtəlif sivilizasiyalar arasında körpü rolunu oynayaraq, xalqların həyatını daha təhlükəsiz və daha yaxşı etmək naminə qlobal həmrəyliyin gücləndirilməsinə xidmət edir. Bakıdan yayılan bu sülh və əməkdaşlıq mesajları Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə sülhün

qarantı və dialoq carçısı kimi statusunu bir daha sarsılmaz edir. Ölkəmiz regional təhlükəsizlik məsələsində dünya miqyasında nadir və həlledici bir təcrübəyə malikdir. Təxminən 30 il ərzində ərəzilərinin 20 faizinin işğal altında qalmasından, etnik təmizləmələrdən və beynəlxalq aktorların selektiv yanaşmasından əziyyət çəkən ölkəmiz beynəlxalq hüququn kağız üzərində qalan qətnamələrini öz gücü ilə icra etdi. BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə uyğun olaraq özünümüdafiə hüququndan istifadə edən Azərbaycan tam suverenliyini həm döyüş meydanında, həm də diplomatik mäsada bərpa etdi. Azərbaycan və Ermənistan arasında 2023-cü ilin sentyabrından 2025-ci ilin avqustuna qədər olan qısa müddətdə sülhün əldə edilməsi dünya münaqişələr tarixinə "normallaşmanın görünməmiş sürəti" kimi düşüb. Cəmi yeddi aydır sülh şəraitində yaşayan regionumuz artıq bu sabitliyin real bəhrələrini görməkdədir. Bu uğur sübut edir ki, güclü siyasi iradə və sadıqlıq olduqda, ən mürəkkəb münaqişələr ədalətli həllini tapa bilər. Bu gün qlobal xəritədə yeni gərginlik nöqtələrinin yaranması beynəlxalq hüquq sisteminə ciddi təhdiddir. Dövlətimizin başçısının qeyd etdiyi kimi, beynəlxalq hüquqa və normalara hörmət edilməyəndə və beynəlxalq təşkilatların qətnamələri nəzərə alınmayanda ölkələrin ərazi bütövlüyü pozulur.

K.Bayramov vurğulayıb ki, Qlobal Bakı Forumunda dövlətimizin başçısı tərəfin-

dən səsləndirilən fikirlər Azərbaycanın həm regional sülhün memarı, həm də qlobal enerji təhlükəsizliyinin etibarlı zəmanətcisi olduğunu bir daha sübut etdi: "Ölkəmizin təcrübəsi göstərir ki, ədalətli sülhə nail olmaq üçün bəzən qətiyyətli güc tətbiqi qaçılmazdır, lakin bu güc hər zaman beynəlxalq hüququn aliliyinə xidmət edir. Azərbaycan Ermənistanla münasibətlərin normallaşdırılmasında dünya diplomatiya tarixinə yeni bir model qazandırdı. Onilliklər boyu münaqişəni dondurmağa və təzyiq alətinə çevirməyə çalışan vasitəçilik formatlarından imtina edən rəsmi Bakı iki-tərəfli birbaşa dialoqun effektivliyini sübut etdi. Bu gün Azərbaycan təkcə sülh bəyanatları vermir, həm də bu sülhü real iqtisadi addımlarla möhkəmləndirir. Ermənistanla müxtəlif istiqamətlərdən malların daşınmasına qoyulmuş bütün maneələr ləğv edilib. Qonşu ölkə üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən neft məhsullarının ixracına başlanılıb. Bu addımlar Azərbaycanın müvəqqəti deyil, əbədi sülhə sadıq olduğunun və bölgədə iqtisadi integrasiyanın tərəfdarı kimi çıxış etdiyinin göstəricisidir".

Deputat bildirib ki, müasir dünyada enerji təhlükəsizliyi artıq iqtisadi məsələ deyil, milli təhlükəsizliyin ayrılmaz hissəsidir. Azərbaycan bu sahədə həm istehsalçı, həm də tranzit ölkə kimi məsuliyyətli mövqe nümayiş etdirir. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan bütün enerji seqmentlərinin - neft, qaz, neft məhsulları, neft-kimya məhsulları və elektrik enerjisinin istehsalı və ixracı ilə məşğuldur: "Bazarda tələb və tədarük coğrafiyasının genişlənməsi ilə bağlı biz ixracımızı, xüsusilə təbii qaz və elektrik enerjisinin ixracını artırmağı planlaşdırırıq. Keçən il - düz bir il əvvəl görüşdüyümüz zaman bizdən qaz alan ölkələrin sayı 12 idi. Bir il ərzində bu göstərici 16-ya yüksəldi və onların hamısı Azərbaycandan qazı boru kəmərləri vasitəsilə alır. Beləliklə, boru kə-

mərləri vasitəsilə təbii qaz ixracatçısı kimi, ölkələrin coğrafi əhatəsinə görə Azərbaycan dünyada birinci yerdədir. İxrac həcmi artmaqda davam edir və artacaq, bu isə bir çox ölkə üçün enerji təhlükəsizliyi baxımından mühüm amildir. Azərbaycan beynəlxalq bazara etibarlı neft təchizatçısı kimi enerji təhlükəsizliyinə töhfəsini verməyə davam edəcək".

K.Bayramov əlavə edib ki, Prezident İlham Əliyevin forumdakı çıxışı Azərbaycanın həm hərbi-siyasi qüdrətinin, həm də humanitar və iqtisadi diplomatiyasının tənəhsidir. Ölkə rəhbərinin vurğuladığı kimi, Azərbaycanın iki hissəsini birləşdirəcək nəqliyyat infrastrukturunun qurulması təkcə milli deyil, həm də beynəlxalq əhəmiyyətli bir layihədir. Bu yeni istiqamət bölgədəki bütün ölkələr üçün iqtisadi dividend və təhlükəsizlik vəd edir. Ölkəmiz artıq, sadəcə, enerji ixracatçısı deyil, həm də müasir nəqliyyat arxitekturasının və sülh modellərinin əsas müəllifidir. Xüsusilə COP29-un yüksək səviyyədə təşkili və Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi ilə səmərəli əməkdaşlıq göstərir ki, Azərbaycan bəşəriyyəti narahat edən iqlim dəyişikliyi kimi qlobal çağırışlarda aparıcı rol oynayır. Bu il evsahibliyi edəcəyimiz Ümumdünya Şəhərsalma Forumu isə Bakının dayanıqlı inkişaf sahəsindəki uğurlarını dünyaya təqdim etmək üçün növbəti bir platforma olacaqdır. Bir daha şahidi olduq ki, Azərbaycanın xarici siyasət strategiyası real nəticələrə söykənir. Ermənistanla əldə edilən birbaşa sülh, bərpa olunan nəqliyyat əlaqələri və qlobal forumlardakı aktiv iştirakımız göstərir ki, dövlətimiz dünyada sülh, sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsi yolunda öz tarixi missiyasını layiqincə yerinə yetirir.

*Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*